

Kann lættliga aftur enda galið

– Stöðan í føroyska vinnulívinum líkist alt ov nógv stöðuni áðrenn kreppuna. Tað tykist, sum um vit fara at gera somu mistøkini enn eina ferð. Men vit eiga at hugsa øðrvísi. – Í 19. öld livdu føroyingar av landbúnaðinum, í 20. öld av fiskivinnuni. Eingin tykist halda, vit fara at liva av øðrum enn fiskivinnuni í 21. öld sigur Jógván Mørkøre, samfelagsfrøðingur

EIRIKUR LINDENSKOV

– Tað kann tykjast eitt sindur paradoksalt við Framtaksgrunninum, sum skuldi seta nýtt virksemi í gongd í Føroyum, at hann beinleiðis før aftur í tað gamla. Hann stuðlaði eini fiskasølu, sum fór at pilka rækjur í Kina. Tað er ikki beinleiðis at seta nýtt virksemi í gongd, sigur Jógván Mørkøre, samfelagsfrøðingur.

– Hatta er sjálvandi heldur banalt sagt, heldur Jógván Mørkøre. Men hann sigur, at kósini ikki er tann rættið, soleiðis sum tað gongur í samfelagnum í dag, tá vit spyrja hann, um viðurskiftini viðvíkjandi Framtaksgrunninum, gongdini í føroysku fiskivinnuni og í samfelagnum sum so.

Jógván Mørkøre vantar ikki, at løgtingsmenn fara at taka av Framtaksgrunnin.

– Tað verður eitt heldur stórt stig at taka, og tá koma politikarar at standa í teirra egna skugga. Og tað verður vónleyst at vita, hvussu viðurskiftini tá fara at hátta seg, eins og tað kundi blivið, fingi vit eina antimonopol-lóg á sinni.

– Tá var onkur politikarari, sum ávaraði, tí eingin kundi siga, hvussu tað bleiv aftaná, sigur Jógván Mørkøre.

Hann heldur eisini, at politikarar úttan iva halda tað vera eitt vónaligt signal at senda út, at nú valdar anarki. Tí heldur hann, at menn ikki vildu gera eina antimonopol-lóg, sum beinleiðis varð vend ímóti Fiskavirking.

Løgtingið úttan ávirkan

Alt hetta botnar í nøkrum konstruktiónum, sum løgtingið ikki eigur, heldur Jógván Mørkøre. – Hvørki Fiskavirking, Framtaksgrunnin ella kvoturnar. Hetta eru viðurskifti, sum komin eru inn á okkum úttanifrá. Av tí sama eigur hetta ongan góðan.

– Talan er um skrivara-borðsloysnir, sum kanska sambært onkra teori eru rættar, men tað, sum verður gloymt er, at loysnirnar skulu hava eitt politiskt grundarlag at byggja á. Hetta sást so væl við kvotunum. Tað er ikki óvist, at vit kundu fingið kvotur, úttan at hetta var kroyst inn á okkum. Var tað hinvegin vinnan, sum kom við hesum, høvdu vit úttan iva kunna funnið onkra loysn, sum vit kundu liva við, heldur samfelagsfrøðingur Jógván Mørkøre

Politikarar ikki blanda seg

– Tað er uppi í tíðini, at

politikararnir skulu halda seg úttanfyri. Hetta er tað, sum verður lagt upp til í nýggju stýrisskipanarlógini. Teir skulu ikki blanda seg upp í stakstýringina. Hetta er eitt prinsipp, sum er trupult at gera nakað við. Nógvir av teimum, sum tosa um at koyra nevndina í Framtaksgrunninum, argumentera eisini fyri, at tingini skulu verða sundurskild - at løgtingið ikki skal blanda seg upp í stakstýringir.

– Men tað er nakað annað, tá grunnurin nærum verður tømdur upp á nøkur fá stór virki. Tá kann tað verða ein spurningur, um hetta er í trá við endamálið, heldur Jógván Mørkøre. – Her kunnu vit so tosa um at hava eftirlit við, hvussu grunnurin fer við almennum pengum - og hendan síðan hevur verið illa vard, visir Jógván Mørkøre á.

Hann heldur, at ta kundi borið til hjá løgtinginum at farið til løgmann, og sagt, at hann skuldi fylgt tingsins vilja. Men her sansaði at í vár, tá tað næstan kom til skarpskeringar í málinum viðvíkjandi Fiskavirking.

– Tað hevur víst seg, at lögmaður í heilt nógvum týðandi málum ikki hevur havt samgonguna aftan fyri seg. Men av tí at samgongan og andstøðan ikki hevur kunna samst um nakað annað, so hevur einki verið at gjørt.

– Hetta kom serliga týðuliga fram í sambandi við Fiskavirking, at tey, sum skuldu bjóða lögmanni av, kundu ikki semjast um nakað annað, men hugsað heldur, hvat so fór at henda, um Fiskavirking fekk eitt skot fyri bógvinn.

– Tá var m. a. Jóannes Eidesgaard frammi og bað menn sinna seg. Men hann hevði jú eisini virkið á Tvøroyri at hugsa um, og eingin kundi verið visur í, at júst hetta virki fór at koyra á víðari.

Avgerðir úttan politiska tilgongd
Vit eru í eini undarligar fasu, har teir týðandi avgerðirnar verða tiknar úttan nakra politiska tilgongd. Hetta ørkymlar eisini politikararnar og sást væl, tá Richard Mikkelsen rættuliga arrogant ikki vildi tosa um avgerðirnar, sigur Jógván Mørkøre, sum einki löggið heldur vera í, at hetta provokerar politikarar.

– Hetta er ein stórir trupulleiki, sum eisini hevur slóðað fyri nógvum av hesum diktatunum úttanifrá. Vit hava ongantíð rættuliga megnað at fáa ein samanhangið politikk á hesum økjumum.

– Tá alt á sinnið skramblaði saman hevði verið høvi at stungið fingurin í jørðina, heldur Jógván Mørkøre, sum visir á, at tá eisini varð tosað um at skifta út og sanera.

– Tá var tosað um at fáa loyst strukturproblemið - vit høvdu ov nógv virki og ov nógv skip. Men stöðan í dag er ikki nógv øðrvísi, vit hava aftur fleiri skip og fleiri virki. Tað er ilt at siggja, at tað kann verða øllum lív lagað, heldur Jógván Mørkøre.

Annar trupulleiki er tað regionala. Her kundi ráð-fiskabýtið verið ein møguleiki - við kvotabýti, ið varð bytt út á økini. Hetta kann verða eitt sindur ringt í dag, nú vit hava knýtt kvoturnar at skipunum.

Skulu tosa um aðra vinnu

– Vit hava ongantíð fingið hol á tankarnar um eina differentiering. Hetta má gerast

soleiðis, at tað ber til. Vit kunnu ikki lova øllum at arbeiða í fiskivinnuni - tað er tað gamla, og tað er at geva fólki stein fyri breið.

– Tann gamla karosellin koyrir enn. Vit gera stórt sæð tað sama um aftur, og kemur skræðlið aftur, so hava vit prógvað, at við megnaðu ikki at gera nakað. – Skal nakað gerast, má tað gerast eftir eini ætlan, vit mugu hava eitt tilætlað mál - og tað er hetta, sum lammað politiska lívið.

– Eg havi ilt við at siggja veruliga politikkin hjá samgonguni - hvat skal fara fram á landi og hvat skal fara fram á sjógv. Vit siggja hvussu teir høgga eftir hvørjum øðrum, lögmaður hartar sínar samgongumenn fyri fiskidagarnar, og samgongumenn loypa á lögmann um spurningin um Fiskavirking og Framtaksgrunnin. Har eru stórir spenningar og eingin samlaður politikkur.

Sama heldur Jógván Mørkøre er galdandi fyri teir stóru flokkarnar, har eingin greiður politikkur er.

Tað var einaferð onkur, sum vísti á, at pláss var ikki fyri fleiri enn 25.000 fólku í Føroyum.

– Nú veit eg ikki, hvør týðningur var lagdur í hetta, men hugsa vit um fiskivinnuna, so kundi hendan myndin verið nýtt upp á hana - at hon valla kann breiðlæða fleiri enn 25.000 fólki, sigur Jógván Mørkøre.

– Okkum tørvar ein heilt annan hugsunarhátt. Okkum tørvar eina prosess - eitt politiskt orðaskifti, sum kann føra til, at vit í Føroyum fara undir aðrar vinnur, at vit veruliga gera nakað við hetta, sigur Jógván Mørkøre. Hann heldur ikki, at vit enn eru komin nakað serligt á leið við hesum, og saknar hetta í stóran mun í politiska kjakinum - og í fjølmíðlunum.

Hvørjum føroyingar fara

Jógván Mørkøre, samfelagsfrøðingur heldur, at vit hugsa alt ov lítið um at taka stig til alternativa vinnu - istaðin fyri fiskivinnuna

at liva av í 21. öld, veit Jógván Mørkøre ikki at siga, men hann visir kortini á nakað, sum kann geva høvi til eftirtanka.

– Í 19. öld livdu føroyingar av landbúnaðinum. Eingin hevði tá trúð upp á, at føroyingar í 20. öld skuldu liva av fiskivinnuni. Men tað hava vit gjørt, og eftir øllum at døma er eingin, sum roknar við, at vit fara at liva av øðrum, enn fiskivinnuni í 21. öld heldur.

– Men tað er hetta, sum vit eiga at fyrihalda okkum til í politiska kjakinum, sigur Jógván Mørkøre.

Heia Norge!

Nú koma føroyingar á vitjan!

Flúgv beinleiðis til og úr Noregi á jolum.

Eftir áheitan frá okkara landsmonnum í Noregi gevur Atlantic Airways nú tykkara norsku skyldfólkum møguleika at koma heim at vitja á jolum. Somuleiðis geva vit tær møguleika at standa á skíum í norsku fjøllunum ella eta jóladagverðan saman við norskum vinum ella skyldfólkum.

Ferðastælan:	Strekið:	Fráferð:	Koma:
Hósdagin 18. des.	Føroyar - Bergen	17.30	19.35
	Bergen - Føroyar	20.35	20.40
Sunnudagin 04. jan.	Føroyar - Bergen	07.00	09.05
	Bergen - Føroyar	10.05	10.10

Gevir gætur at tíðirnar eru lokalar.

Kostnaður	Aftur/fram:	Einvegis:
Vaksin:	3.300,-	2.200,-
Maki:	1.650,-	1.100,-
Børn 2-19 ár	1.650,-	1.100,-
Børn undir 2 ár:	330,-	220,-
Ungdóms/65-seðil	2.800,-	1.700,-

Ferðavgjald ikki inkrnað.
Úr Føroyum: 120,- (12 ár og eldri)
Úr Bergen: 128,- (2 ár og eldri)

Nærri upplýsingar og bileggingar:
Á øllum ferðaskrivstovum landsins.

Atlantic Airways

Tlf. 33900 · Fax 33990